

[Hanne Severinsen]

dergående uddannelser. Noget af det vil senere udmønte sig i lovstof, andet er bekendtgørelsesstof, men alt hænger sammen, og derfor er det en god lejlighed, vi i dag har, til at få diskuteret, hvilke ændringer der er brug for med hensyn til de videregående uddannelser.

Vi har nogle problemer, som er helt åbenbare. Vi har alt for lange faktiske studietider, adgangsbegrænsningen fungerer ikke hensigtsmæssigt, den økonomiske styring, som vi har i øjeblikket, fungerer heller ikke altid godt, og der er talrige vidnesbyrd og rapporter, senest OECD's rapport, der påpeger, at heller ikke styrelsesloven er hensigtsmæssig. Der vil være god grund til at prøve at få løst de problemer, der ligger i styrelsesloven.

Samtidig må vi erkende – og det er dér, den store forskel på regering og opposition er – at selv om uddannelsesbehovet hele tiden stiger, og det er vi fuldstændig enige om, er ressourcerne ikke ubegrænsede, og det er det, der er problemet. Derfor er opgaven at få mere ud af de ressourcer, vi har. Det er man simpelt hen nødt til. Det er ikke et udtryk for, at vi ikke mener, at uddannelsesbehovet hele tiden stiger, men som sagt må vi også prøve at finde en hensigtsmæssig måde at få pengene brugt på.

Redegørelsen er altså en slags hensigtsserklæring med nogle lidt større linier, og som det ses af næste punkt på dagsordenen, så er lovforslag nr. L 148 en af de mere konkrete udmøntninger af nogle af de problemstillinger, der rejses i redegørelsen.

Den første problemstilling er institutionernes selvforvaltning og ledelse, og jeg deler absolut ikke fru Helle Degns opfattelse af, at det er at kigge i bakspejlet, når man siger: Fungerer det hensigtsmæssigt efter 13 år? Er der ikke nogle steder, hvor man kunne ændre på det?

Det er rigtigt, at de fleste, der sidder i systemerne i øjeblikket, de forskellige konsistorier f.eks., synes, at det fungerer såmænd meget godt, forstået på den måde, at mange af dem vel også er bekymrede for hele den diskussion, der kan opstå som en Pandoras æske, der bliver åbnet, hvis man skal til at ændre på noget, man har levet med. Men det er ikke det samme som, at man har levet godt med det, og det er dér, vi har brug for fornyelse. Vi ved, også fra frikommuneforsøgene, at beder man folk om at få nye ideer, og det er deres egne ideer, de skal komme frem med – vi skal ikke presse nye regler ned

over hovedet på dem – er der tit tale om nytænkning og effektiv planlægning. Det er det, vi skal have frem. Men det vil jeg vende tilbage til, når vi kommer til lovforslag nr. L 148.

Det er også vigtigt, at vi får nye økonomiske styringsinstrumenter. Det ville være dejligt, hvis vi kunne imødekomme nogle af de krav, som universiteterne og de videregående uddannelser i øjeblikket stiller til os om mere ro til planlægning. Samtidig bliver vi nødt til at fastlægge, hvor mange midler de skal have. Det er klart, at hvis vi ud fra en mål- og rammestyringsmodel kan finde hensigtsmæssige måder at styre på, vil det være det bedste for alle parter. Det vil betyde, at man ser på, hvor mange effektive studerende der er, og giver bevillinger i forhold til det og i forhold til, hvilken forskning vi ønsker. Jeg er selvfølgelig enig med fru Eva Møller om, at man nok ikke kan gøre det fuldstændig automatisk, men det har mange gange vist sig at være et nyttigt instrument, i hvert fald som et udgangspunkt, og det vil i hvert tilfælde også betyde, at man i højere grad på de forskellige institutioner vil vide, hvor man står.

Det andet spørgsmål, der rejses, er spørgsmålet om kvaliteten af uddannelserne. Man siger, at Danmark er helt afhængig af det råstof, som består i, at vi alle sammen er godt uddannede. Det er rigtigt, men nogle gange kan man måske spørge sig selv, om der er en proportionalitet mellem de lange uddannelser og den kvalitet, der kommer ud af det.

Vi har meget lange studietider i Danmark. Vi har ikke tilsvarende bedre uddannelser – det kan man i hvert fald sætte spørgsmålstegn ved – og i hvert tilfælde er frafaldet for stort. Derfor er der god grund til at stille øgede krav til studieintensitet og kvalitet. I den forbindelse må man sige, at den SU-reform, som vi har fået, også gør, at man bedre kan kræve et mere heltidspræget studieforløb, og derfor er det, selv om det selvfølgelig ikke skal forstås fuldstændig bastant, nok rigtigt at nævne, at som hovedregel burde 5 år være kandidatniveau. Når man sammenligner os med andre lande, er det i hvert tilfælde ikke noget stort krav at stille, men selvfølgelig kan der være uddannelser, der bliver nødt til at være længere. Det er klart, at de særlig forskningsprægede uddannelser skal være længere.